

Demo 'Licht aanbrengen in hangende of staande lamp'

Iscrat Wommelgem - 23 oktober 2026 - Filiep Vandenberghe

Sedert de introductie van de LED lampen zijn er *veel nieuwe mogelijkheden* om sfeerlicht te creëren.

De *klassieke gloeilamp met schroefdraad* is aan het verdwijnen, maar deze 'klassieke fittingen' zijn verder bruikbaar dankzij nieuwe LED -versies.

Ook qua *lichtsterkte en -kleur* is er op vandaag een wereld van mogelijkheden dankzij LED-licht.

In deze workshop belicht ik voor de hangende lampen *220 volt wisselspanning toepassingen*, maar voor staande lampen is 12 of 24 volt gelijkspanning aangewezen. Daar is wel een waarbij een transformator nodig.

Ik zet je op weg om voor jouw zelfgemaakte lampenkap de best passende lichtbron te kiezen en daarbij *alle veiligheidsvoorschriften* in acht te nemen bij de aansluiting op het lichtnet.

Geen nood als de volgende theoretische uitleg ingewikkeld lijkt en overvloedig om te kunnen behappen. Als je niet vertrouwd bent met deze materie is dat volkomen normaal. Maar alles wordt in detail voorgetoond zoals op 'Dobbit tv'. Achteraf nog te bekijken via mijn website: <https://www.filiepkeramiek.be/workshop>

Benamingen en eigenschappen van de benodigdheden

Klemnippel als trekontlasting

Een trekontlasting is verplicht om te voorkomen dat de lampkap of fitting aan de elektrische draden hangt. De trekontlasting verdeelt het gewicht over de ganse lengte van de stroomkabel door middel van een klem op de buitenisolatie. Deze klemnippel is geschikt als trekontlasting aan zowel de plafondkap als op de fitting. De schroefdraad van het buisje is 10 mm

Trekontlaster met externe of interne draad

Dit model is eveneens geschikt voor plafondkap en voor fitting.

Ophangoog 3-gaats trekontlaster voor ronde kabel

Deze heeft een dubbele functie: ophanging kabel en trekontlasting. Geschikt voor plafondstuk. Gewoon de stroomkabel er doorheen 'weven' en aan de haak hangen.

Schroefhaak

Voor bevestiging in het plafond gebruik je een schroefhaak. Bij een plafond met houten roostering kan je misschien de haak rechtstreeks in het hout schroeven. Is het beton, dan heb je een kwalitatieve plug nodig. Aan te bevelen is de 'Fischer Duopower plug'.

In het geval van een gipsplafond neem je best een *Gyprocplug* of een *zelftappende gipsplaatplug*.

Opgelet: Wees voorzichtig om niet in de elektrische leiding te boren! Controleer eerst waar die zich juist bevindt.

Staal- of inox kabel

Lampkappen die meer dan 1 kg wegen moet je met een aparte staal- of inox kabel extra ophangen! Dit bestaat in klant-en klare plafondkapjes ingebouwd.

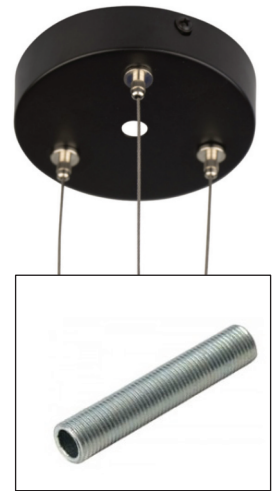
Zie www.kabelstunter.nl

Draadstuk

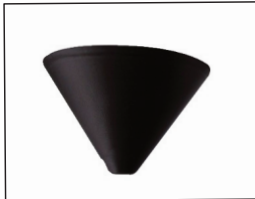
Met dit buisje dat voorzien is van een M10 buitenschroefdraad en waar de stroomdraad doorheen moet, kan je de trekontlaster met de fitting en met het plafondstuk verbinden.

Lengte: 1,5 cm is voldoende voor montage op de fitting.

Voor het plafondstuk moet het eventueel langer zijn, afhankelijk van de wanddikte van het plafondstuk. Meestal zal 3 cm volstaan.

Eenvoudige plafondkap

Span de stroomkabel op door die naar beneden te trekken en duw het kapje tegen het plafond. Het blijft vanzelf op z'n plaats omdat de opening nauw is, of in sommige modellen is er onderaan een schroefje om de stroomkabel te klemmen.

Moer voor draadstuk

De binnenschroefdraad is 10 mm , de nodige steeksleutel is 14 mm

Tandveerring

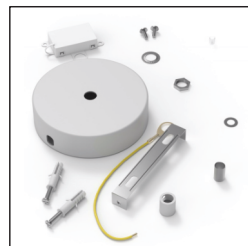
Deze ring met zorgen dat de moer niet loskomt.

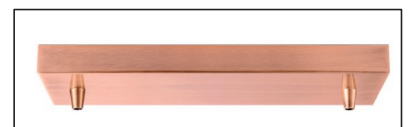
Tip voor een zelfgemaakte keramiek plafondkap

De mogelijkheden zijn onbeperkt! Zorg voor een opening van 12 mm (lederharde toestand) zodat de klemnippel of het draadstuk erdoor kan!

Kant en klare plafondkapjes

Dit zijn voorbeelden van plafondkap van kyndalight.com. Er bestaan ook ronde plafondkapjes voor drie snoeren, of balkvormige plafondplaten voor 2, 3 of 5 snoeren, enz...

Stroomdraad

- Ronde kabel zonder aarding, **2-aderig** met flexibele koperdraad van 0,75 mm dik, dit is voor verlichting voldoende.

- Ronde kabel met aarding: zelfde type maar **3-aderig**. De aarding is de draad met geel/groen isolatiekleur! Deze kabel is slechts van toepassing als het lichtpunt aan het plafond een geel/groene aadingsdraad heeft én als de fitting of armatuur drie contacten heeft (voor lichtarmaturen uit metaal)

- Strijkijzersnoer: vandaag zeer populair voor hanglampen!

- Platte kabel met of zonder aarding; niet van toepassing voor hangende, wel eventueel voor staande lamp.

Dikke klassieke fitting E 27

Deze fitting is geschikt voor 'de dikke' gloeilamp (uiteraard LED !) met schroefdraad 27 mm. Buitendiameter fitting= 40 mm.

Tip voor lampkap: als de fitting erdoorheen moet, voorzie een opening van 48 mm in leerharde toestand bij aardewerk klei of 52 mm bij porselein.

Een fitting met buitenschroefdraad biedt de mogelijkheid om de lampenkap erop te laten rusten. Je kunt de kap eventueel vastklemmen tussen twee ringen, mits dit qua zicht niet stoort.

Zowel deze fitting als de variant zonder buitenschroefdraad kun je vastzetten met een draadbuis (draadstang). Voorzie in dat geval een gat van 12 mm in de lampenkap wanneer de klei in lederharde toestand is.

Opgelet voor twee eigenschappen

1. Als een fitting gemonteerd is kan je ze moeilijk terug opendraaien. Dit is een 'beveiliging'. Vermijd om de fitting opnieuw open te moeten maken.
2. Sommige fittingen hebben schroefcontacten, andere werken met steekcontacten. Let op: bij steekcontacten kun je een eenmaal ingestoken stroomdraad niet meer zomaar lostrekken zonder het contact of de fitting te beschadigen.

Tip: Bij design fittingen heb je soms geen keuze qua soort contact. Deze lamphouder is met steekcontacten. Goedkope (Chinese) fittingen zijn meestal met steekcontacten.

Tip: Tors altijd de fijne draadjes heel stevig tot een strak bundeltje. Bij steekcontacten is het aan te raden om de draadeinden te vertinnen (met een soldeerbout).

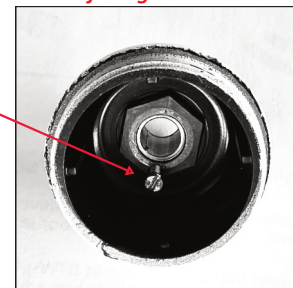
Dunne klassieke Fitting E 14

Deze is geschikt voor de 'dunne' gloeilamp (LED) met schroefdraad 14 mm. Buitendiameter fitting= 28 mm. Als de fitting doorheen de lampkap moet, voorzie een opening van 35 mm in leerharde toestand bij aardewerk klei en 39 mm bij porselein. Extra ringen voor de ophanging zijn los verkrijgbaar.

Net als bij de E27 fittingen bestaan ze mét of zonder ringen en buiten schoefdraad en zijn in diverse materialen en kleuren te verkrijgen naargelang het best past bij de lampenkap. Bijvoorbeeld de metalen Calex fitting in bronskleur

Opgelet : voor de veiligheid moet je het draadstuk fixeren met het schroefje in de basis van de fitting!

Verloopfittingen

Om een dikke lamp te gebruiken in een E14 fitting bestaan er verloopfittingen of 'adapters'

Spotlamp

Voor een strak naar geneden gefocust lichtpunt bestaan er LED spotlampen.

Er zijn twee mogelijkheden:

1. Spotlamp voor de klassieke fitting E 14.
2. De fitting 'met voetjes', het model **GU10** (model van voormalige halogeenspots).

Via een adapter of verloopstuk ga je eenvoudigweg van het ene type op het andere over via de adapter E14-GU10 .

Kleine LED lampjes die veel licht geven!

De mini lampjes voor fitting G9 zijn ideaal als je een klein lampkapje wil verlichten.

Er zijn twee mogelijkheden:

1. Verloopstuk E14-G9. Je moet dan wel plaats genoeg hebben in het lampkapje voor de fitting E14 en het verloopstuk.
2. 'Hoog-voltage fitting G9 met ring'. Deze is voorzien van binnendraad voor de draadstang van 10 mm. Handig voor de bevestiging van de lampkap.

Monteren van de onderdelen van de lampenkap

De keuzemogelijkheden zijn talrijk, maar je kunt ze zo goed mogelijk bij elkaar doen passen en stilstaan bij volgende vragen:

-Welke kleur van stroomdraad en welk type kabel wil je toepassen: glad, pvc, wit of zwart of een strijkijzersnoer?

-Koop je een plafondkapje of maak je dat graag zelf?

-Hoeveel plaats heb je voor de fitting? Welk type is het best in balans met de lampkap: E27, E14, G9 of GU 10?

-Wil je de fitting in de lampkap of erdoorheen?

-Welk type lamp wil je monteren: spot, kaarsmodel, bol, peer, enz...?

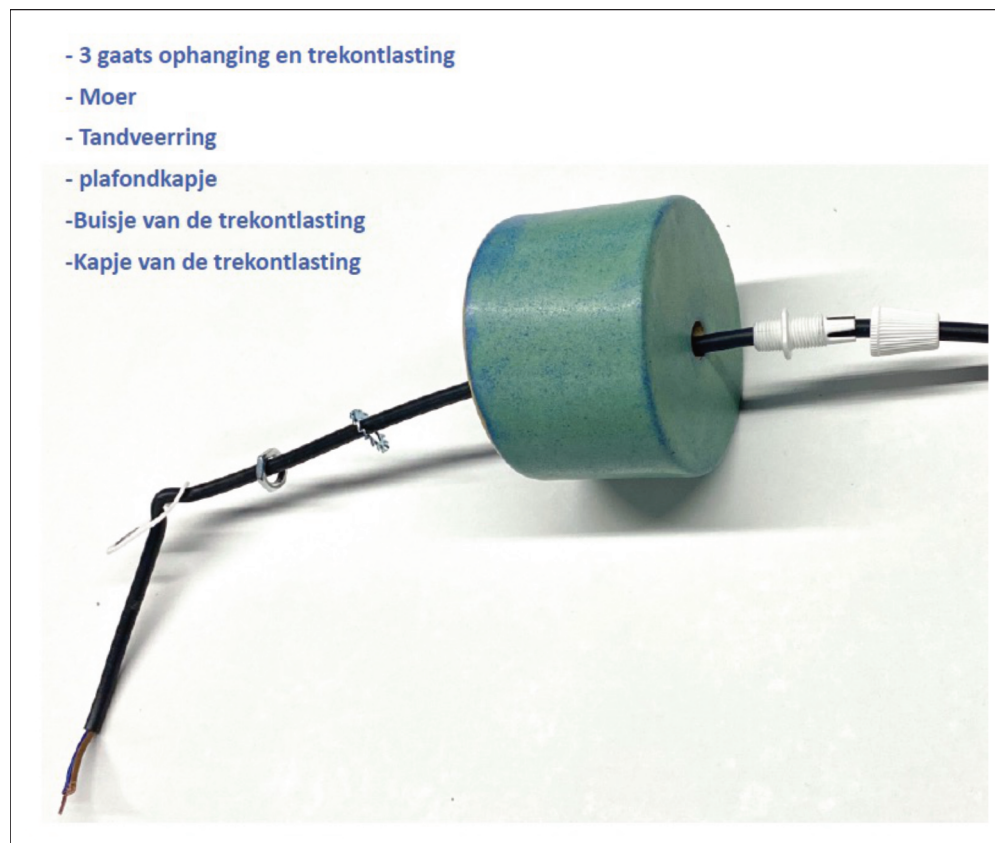
-Welke lichtkleur wil je: koud, neutraal, warm wit?

Zie verder ook bij 'Lichtbronnen'

Je kan best alle onderdelen vooraf helemaal monteren op een werktafel.

Moteren plafondstuk, situatie fitting doorheen de lampenkap, situatie fitting in de lampenkap

Montage plafondkapje

Montage lampkapje fitting doorheen het kapje

Lamp verbinden met het lichtnet

Meestal komen aan de lichtpunten in de woning twee stroomdraden uit het plafond van 1,5 mm dikte. Ze hebben een bruine, blauwe, grijze of zwarte isolatiekleur. Soms - in recente woningen - is er een derde draad die een geel/groene isolatiekleur heeft. Dit is de aarding. Als de fitting/armatuur slechts twee contacten heeft, heb je die draad niet nodig.

Let wel: als de lampenkap, armatuur of plafondkap uit metaal is moet er een aarding zijn.

Opgelet: Zet de zekering af vooraleer je de stroomkabel van je lamp verbindt met het net!

Er zijn twee systemen om de stroomdraden te verbinden:

1. De klassieke kroonsteen in de volksmond 'suikertje' genaamd. Alle draden (2 of 3 afhankelijk van aarding of niet) kunnen worden doorverbonden in één 'suikertje' want er zit isolatie tussen de contacten.
2. De verbindingsklem van het merk Wago. Hier heb je een aparte klem nodig per stroomdraad, dus zeker twee en drie als er een aarding is.

Werkwijze: ontdoe de stroomdraden met een draadstriptang van hun isolatie over de lengte van ongeveer 5 mm. Tors de fijne adertjes van de soepele stroomdraad tot het draadeinde stevig is en doe ze één voor één in de kroonsteen of in de verbindingsklem. Zorg dat er geen naakte koperdraad uitsteekt.

Lichtbronnen

Er zijn drie belangrijke vragen te beantwoorden bij het kiezen van een geschikte lamp:

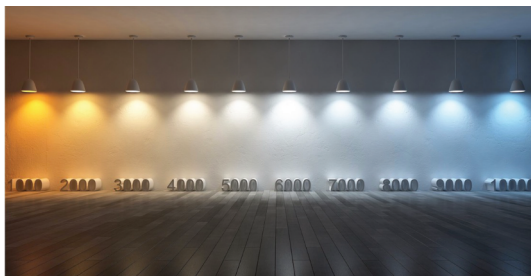
-Weke fitting: E27, E14, G9 of GU10 ?

-Welke vormgeving? Er zijn gigantisch veel mogelijkheden!

-Welke sterkte (wattage)? Goede info daarover bvb. op: www.gloeilampgoedkoop.nl/blog/wattage
Of <https://www.consumentenbond.nl/energie-vergelijken/hoeveel-lumen-heb-ik-nodig>

-Welke lichtkleur? Goede uitleg vind je op www.ledloket.nl/kennisbank/welke-lichtkleur-heb-ik-nodig/

Tips: in een grote lampenkap kan een **kopspiegellamp** mooi zijn of een **Gold XXL lamp**. Als er weinig ruimte is kan je gaan naar een **ETH Pucc LED lamp**

Gloeilamp wattage	Lichtopbrengst
15 watt	100 tot 150 lm
25 watt	200 tot 300 lm
40 watt	400 tot 500 lm
60 watt	700 tot 800 lm
75 watt	900 tot 1000 lm
100 watt	meer dan 1300 lm

Specifieke tips voor een staande lamp (op 220 volt wisselspanning)

Stroomdraad

Je hebt keuze tussen een plat of een rond snoer.

Om weinig gedoe te hebben met het monteren van onderdelen, kan je een kant-en-klaar stuk bestellen via de zoekterm 'Voedingskabel met schakelaar'. Je kan uiteraard losse onderdelen aanschaffen en zelf monteren zoals stekker, kabel en schakelaartje.

Tips voor het keramiek voetstuk

Voorzie drie openingen:

1. Een gaatje van 8 mm achteraan beneden waar de kabel zal binnenkomen.
2. Een ruime opening onderaan, zo groot mogelijk om makkelijk te kunnen werken.
3. Een gaatje van 12 mm bovenaan voor het draadstuk.
4. Hoe zwaarder het keramiek voetstuk, hoe stabiel de lamp uiteindelijk zal zijn.

Al dan niet dimmen?

Om de hoeveelheid licht te regelen kan je kiezen voor een dimmer. Het is belangrijk om de eigenschappen na te lezen of de dimmer voor 220 volt geschikt is. De lamp zelf moet uiteraard dimbaar zijn. Je vind ze via de zoekterm: 'Stroomsnoer met stekker en dimmer'

Opgelet:

Niet alle verkopers vermelden de essentiële info over het type dimmer. Er zijn twee soorten. De letters RC moeten erop staan. NIET RL ! RC dimmers werken op nagenoeg alle dimbare ledlampen.

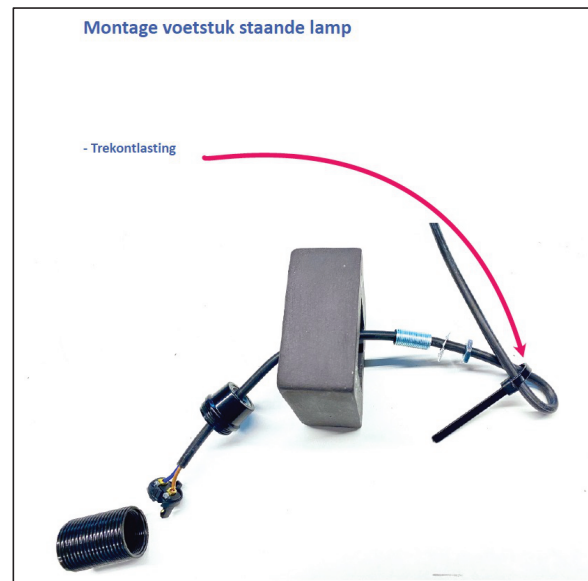
Montage van de onderdelen

Dezelfde montage onderdelen komen aan bod als bij de hangende lamp: trekontlastingen, moeren, tandveerringen. De montage is afhankelijk van het type voetstuk en lampenkap.

Alle fittingen die beschreven staan bij de hangende lamp zijn toepasbaar: E27, E14, G9 en GU 10 met de eventuele verloopfittingen.

Ook hier is belangrijk om gekeurde onderdelen te gebruiken m.b.t. Veiligheid. Als je niet vertrouwd bent met elektrische montage kan je voor de aansluiting van je staande lamp een voorgemonteerde kabel aanschaffen met stekker en schakelaartje, met of zonder dimmer.

Specifieke tips voor een staande lamp (12 of 24 volt gelijkspanning)

Je kunt kiezen voor het super kleine G4-lampje of een stukje ledstrip. Houd er wel rekening mee dat dit wat meer technische vaardigheid vraagt, vooral als je moet gaan solderen en dat je een transformator of adapter nodig hebt die 220 volt wisselspanning omzet in 12 of 24 volt gelijkspanning.

Ik verwijs hiervoor naar de derde video op mijn website: <https://www.filiepkeramiek.be/workshop>

https://www.youtube.com/watch?v=wSNjq4_NsB0

Gereedschappen

1. Draadstriptang
2. Kniptang
3. Schroevendraaierset
4. Combinatietang

Veiligheid en aansprakelijkheid

Besef de risico's van een zelfgemaakt elektrisch toestel. Gebruik enkel kwalitatieve en gekeurde producten. Ze moeten op en top in orde gemonteerd zijn! Dat is belangrijk voor je eigen veiligheid en die van anderen.

Wanneer je zelfgemaakte lampen verkoopt en je werkt bvb als 'kleine niet BTW-plichtige onderneming' laat dan het 'maken van lampen' in je statuut opnemen. Je kan advies inwinnen bij eenkruispuntbank, bvb Acerta.

Als je geregeld lampen verkoopt, is het aangeraden om een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor in het geval er ongeval mee gebeurt of er bij een klant brand zou ontstaan die veroorzaakt is door jouw lamp.

Het is ook mogelijk om een lamp te laten keuren door een erkend keuringsbedrijf zoals bvb Vincotte. Daar hangt uiteraard een serieus prijskaartje aan vast. Voor lampel op 12 of 24 volt is geen keuring nodig.

Boodschappenlijstje en winkelmandje

Ik ben voorstander van lokaal shoppen, maar in de doe-het-zelf zaken vind je lang niet alles wat je nodig hebt. Wel bieden zij de klassieke fittingen aan, veesoorten lampen en stroomdraad, maar daar stopt het. Om alle nodige onderdelen voor je lamp bijeen te krijgen, zal je niet anders kunnen dan **online aankopen**. Ik geef graag enkele links naar goede websites, maar misschien vind je nog andere en betere. Als je de benamingen uit dit document inbrengt als zoektermen, dan kom je er wel op uit. Je doet uiteraard je voordeel door een website te zoeken waar je alle benodigdheden zoveel mogelijk combineert zodat de verzendkosten niet te hoog oplopen.

Aan te bevelen websites voor diverse onderdelen:

www.creative-cables.be
www.lampenkapmaterialen.nl
www.Kyndalight.com
www.123led.nl
www.lampenlicht.be (vooral voor lampen)
www.lichtkoning.be (voor stevige en mooie metalen trekontlasters)
www.bol.com (als portaal naar diverse aanbieders)
www.snoerenzo.nl
www.vintshop.nl/27-lamp-onderdelen
www.allekabels.be
<https://www.bax-shop.be/> (voor adapters 12 of 24 volt)
<https://kabelstunter.nl> (voor ophangsystemen)

Veel succes en vooral heel veel plezier bij het creeëren!